ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr. A420155517
Lietas arhīva Nr. AA43-0961-18/4
ECLI:LV:ADAT:2018:1025.A420155517.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2018.gada 25.oktobrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Roze Paegle,
tiesnese Irina Kaļiņina un tiesnese Margarita Osmane

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par Zvērinātu tiesu izpildītāju disciplinārlietu komisijas 2016.gada 30.decembra lēmuma Nr.1-4.4/20 atcelšanu, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 1.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Par Tiesu izpildītāju likuma 45.panta un Civilprocesa likuma 564.panta otrās daļas, kā arī Zvērinātu tiesu izpildītāju ētikas kodeksa (turpmāk – Ētikas kodekss) 9. un 10.punkta pārkāpumiem Zvērinātu tiesu izpildītāju disciplinārlietu komisija (turpmāk – komisija) ar 2016.gada 30.decembra lēmumu Nr.1-4.4/20 (turpmāk – Lēmums) pieteicēju Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.39 zvērinātu tiesu izpildītāju Danu Galzoni sauca pie disciplināratbildības, piemērojot disciplinārsodu – piezīmi.

Administratīvā akta pamatojumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[1.1] Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnesis ar 2016.gada 31.maija lēmumu atlika pieteicējas izpildu darbības – apturēja lietvedību SIA ,,BALTKORTS" lietā līdz brīdim, kad tiesas nolēmums attiecībā uz šo sūdzību stāsies likumīgā spēkā, nosakot, ka lēmums šajā daļā izpildāms nekavējoties. Izpildu darbību atlikšana vērtējama kā prasības nodrošinājuma līdzeklis sevišķās tiesāšanās kārtības ietvaros.

Izpildu darbības izpildu lietā Nr.00078/039/2016 atliktas ar pieteicējas 2016.gada 20.jūnija lēmumu, t.i., 12 dienas pēc tiesneša 2016.gada 31.maija lēmuma saņemšanas (2016.gada 8.jūnijā) un pēc izsludināto nekustamo īpašumu izsoļu noslēgšanās.

[1.2] Lai arī tiesneša 2016.gada 31.maija lēmuma rezolutīvajā daļā ir pieļauta kļūda norādē par lietu, kurā izpildu darbības atliekamas, tomēr jāņem vērā, ka civillieta ierosināta pēc AS „SEB banka" sūdzības par pieteicējas rīcību ar piedzinēju SIA „Axiom", parādnieku SIA „Būvinvest Rīga" un ieinteresēto personu SIA „Baltkorts". Savukārt motīvu daļā ir norādīts, ka sūdzībā lūgts apturēt pieteicējas izpildu darbības un apturēt mantas pārdošanu, uzliekot pienākumu atcelt izsludinātās nekustamo īpašumu izsoles līdz sūdzības izskatīšanai.

Izvērtējot lēmuma motīvu un rezolutīvās daļas, ir saprotams, kurā izpildu lietā jāatliek izpildu darbības.

Pamatojot 2016.gada 20.jūnija lēmumu par izpildu darbību atlikšanu, pieteicēja ir atsaukusies uz tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumā norādīto, neapšaubot, ka tajā norādītie apsvērumi ir attiecināmi uz izpildu lietu Nr.00078/039/2016.

Arī no AS „SEB banka" sūdzībām ir saprotams, par kuru izpildu darbību apturēšanu un kurā izpildu lietā izteikts lūgums.

Līdz ar to zvērinātam tiesu izpildītājam kā kvalificētam juristam bija jāsaprot, kurā izpildu lietā izpildu darbības jāaptur.

Neskaidrību gadījumā pieteicējai kā civillietas Nr.C30599316 dalībniecei bija tiesības lūgt tiesai izskaidrot lēmumu.

[1.3] Tiesneša 2016.gada 31.maija lēmums nebija pārsūdzams, tas stājās spēkā un daļā par izpildu darbību atlikšanu bija jāizpilda nekavējoties.

Vēlākie augstākas instances tiesas norādījumi par pirmās instances tiesas pieļautajiem procesuālajiem pārkāpumiem civillietas izskatīšanā neattaisno pieteicējas vilcināšanos tiesas nolēmuma nekavējošā izpildē.

Termiņu (12 dienas), kādā pieteicēja pieņēma 2016.gada 20.jūnija lēmumu par izpildu darbību atlikšanu izpildu lietā, nevar uzskatīt par tiesas nolēmuma nekavējošu izpildi. Turklāt pieteicēja neveica nekādas darbības, lai noskaidrotu, uz kuru izpildu lietu ir attiecināms tiesneša 2016.gada 31.maija lēmums daļā par izpildu darbības atlikšanu izpildu lietā.

Nav pieļaujams, ka zvērināts tiesu izpildītājs, saprotot, ka tiesas nolēmumā, iespējams, ir pieļauta kļūda, nolēmumu neizpilda, atsaucoties uz apstākli, ka nolēmuma rezolutīvajā daļā norādītā izpildu lieta nav viņa lietvedībā. Nenodrošinot nekavējošu izpildu darbību apturēšanu izpildu lietā Nr.00078/039/2016, kā arī neveicot nekādas darbības, lai noskaidrotu, uz kuru izpildu lietu attiecas tiesneša 2016.gada 31.maija lēmums, pieteicēja izdarīja Tiesu izpildītāju likuma 45.panta pārkāpumu.

[1.4] Pieteicēja pieļāva, ka nekustamo īpašumu izsoles noslēdzas 2016.gada 20.jūnijā pulksten 13:00, un tikai pēc tam atlika izpildu darbības izpildu lietā Nr.00078/039/2016.

AS „SEB banka" 2016.gada 17.jūnija pieprasījums Nr.2016-UMAV-17-13-0171 pieteicējas iecirkņa lietvedībā reģistrēts 2016.gada 20.jūnijā pulksten 10:20, savukārt pavadraksts lēmumam par izpildu darbību atlikšanu un mantas pārdošanas apturēšanu Izpildu lietu reģistrā reģistrēts 2016.gada 20.jūnijā pulksten 17:06, tātad pēc nekustamo īpašumu izsoļu noslēgšanās (pulksten 13:00).

Tā kā tiesas nolēmums par izpildu darbību atlikšanu pieņemts civillietā, kurā pieteicēja ir lietas dalībnieks, lēmuma par izpildu darbību atlikšanu un izsoles atcelšanu līdz tās noslēgumam pieņemšanai nebija nepieciešams ne izpildu lietas dalībnieka vai ieinteresētās personas iesniegums par izpildu darbību atlikšanu izpildu lietā, ne arī zvērināta tiesu izpildītāja vērtējums.

Gadījumos, kad tiesas nolēmumā par izpildes atlikšanu nav noteiktas konkrētas izpildu darbības, kas jāatliek, praksē šāda lēmuma izpilde nozīmē visu izpildu darbību atlikšanu, kas pēc būtības ir izpildu lietvedības apturēšana. Nav pieļaujams, ka lēmums par izpildu darbības atlikšanu tiek pieņemts, kad izpildu darbība jau ir veikta. Tā kā pieteicēja 2016.gada 20.jūnija lēmumu par izpildu darbību atlikšanu pieņēma pēc nekustamo īpašumu izsoļu noslēgšanās, viņas rīcībā ir konstatējams Civilprocesa likuma 564.panta otrās daļas pārkāpums.

[1.5] Konstatētā pieteicējas rīcība rada šaubas par amata pienākumu godīgu un taisnīgu izpildi.

2016.gada 17.jūnijā sniegtajā atbildē AS „SEB banka" par atteikumu atlikt izpildu darbības pieteicējas norādītais pamatojums, ka tiesneša 2016.gada 16.jūnija lēmums par kļūdas labojumu 2016.gada 31.maija lēmumā nav stājies likumīgā spēkā, nebija mainījies arī 2016.gada 20.jūnijā.

Pieteicēja mainīja savu viedokli un pieņēma lēmumu par izpildu darbību atlikšanu un mantas pārdošanas procesa apturēšanu tieši pēc nekustamo īpašumu izsoļu noslēgšanās, un minētā pieteicējas rīcība liecina par Ētikas kodeksa 10.punkta pārkāpumu.

[1.6] Komisija jau iepriekš ir vērtējusi līdzīgu situāciju 2013.gada 6.septembra lēmumā Nr.1-4.4/9, atzīstot, ka zvērināta tiesu izpildītāja rīcība, tiesas lēmuma rezolutīvo daļu iztulkojot burtiski, atrauti no pārējā lēmuma teksta, un neizpildot nekavējoties izpildāmu tiesas lēmumu, ir vērtējama kā disciplinārpārkāpums.

Komisijas lēmumi par disciplinārsodu piemērošanu zvērinātiem tiesu izpildītājiem ir pieejami padomes mājaslapas slēgtajā sadaļā. Tā kā pieteicēja nav veltījusi visas pūles tam, lai kvalitatīvi veiktu savus amata pienākumus, viņas rīcībā konstatējams Ētikas kodeksa 9.punkta pārkāpums.

[1.7] Pieteicēja disciplinārpārkāpumu izdarīja ar tiešu nodomu, jo apzināti novilcināja izpildu darbību atlikšanu izpildu lietā.

Minēto apliecina pieteicējas paskaidrotais, ka izpildu darbības atliktas pēc nekustamo īpašumu izsoļu noslēgšanās ar mērķi pēc iespējas mazāk aizskart izpildu lietas dalībnieku intereses (lai ietaupītu laiku un nerastos papildu izmaksas, atkārtoti izsludinot izsoli).

[1.8] Izpildu lietas dalībniekiem un AS „SEB banka" neiestājās kaitīgas sekas no pieteicējas gribas un rīcības neatkarīgu apstākļu dēļ.

Pieteicējas darbībā konstatētie pārkāpumi mazina sabiedrības uzticību zvērinātu tiesu izpildītāju institūtam, tādējādi radot kaitējumu valsts interesēm un zvērināta tiesu izpildītāju institūta prestižam.

Piezīme ir atbilstošs un samērīgs disciplinārsods par pieteicējas izdarīto disciplinārpārkāpumu.

[2] Pieteikumā par Lēmuma atcelšanu ir norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 6.oktobra lēmumā civillietā Nr.C30599316 ir sniegts juridiskais vērtējums par lietas apstākļiem, proti, ka AS „SEB banka" nav piedzinēja vai parādniece izpildu lietā, tāpēc tai nav tiesību iesniegt sūdzību par pieteicējas darbībām izpildu lietā. Izmaiņas, ko 2016.gada 31.maija lēmumā veica pirmās instances tiesa ar 2016.gada 16.jūnija lēmumu par kļūdu labošanu, neatbilst pārrakstīšanās kļūdu labošanas institūta būtībai un jēgai, jo veiktais labojums skar lēmumu pēc būtības. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 16.jūnija lēmums tika atcelts, bet lūgums par kļūdas labošanu tika noraidīts.

Tādējādi Rīgas apgabaltiesa apstiprināja, ka tiesneša 2016.gada 31.maija lēmuma rezolutīvajā daļā iekļautā informācija nebija uzskatāma par pārrakstīšanās kļūdu, jo skāra lēmumu pēc būtības.

Neraugoties uz minēto, komisija uzskata, ka pieteicējai tiesneša 2016.gada 31.maija lēmums bija jātulko un jāizpilda pretēji rezolutīvajā daļā nolemtajam.

[2.2] Pieteicējai nepamatoti pārmet, ka viņa neveica nekādas darbības, lai noskaidrotu, uz kuru izpildu lietu attiecas tiesneša 2016.gada 31.maija lēmums.

Pieteicēja tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumu saņēma 2016.gada 8.jūnijā, bet tiesas sēde civillietā bija noteikta 2016.gada 13.jūnijā, kas sakrita ar Civilprocesa likuma 564.panta otrās daļas termiņu.

Neapturot izpildu lietu līdz 2016.gada 13.jūnijam, pieteicēja nepārkāpa termiņu.

Lūgt tiesai skaidrot savu lēmumu būtu ilgāks process, jo tiesas sēde bija noteikta pēc 3 dienām.

[2.3] Pieteicēja nevar pieņemt lēmumus izpildu lietā, balstoties uz saziņu ar tiesas sastāvu, jo saistošs ir tieši no dokumenta identificējamais nolēmuma saturs. Līdz ar to pieteicējai bija saistošs tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumā norādītais – apturēt izpildu lietu ar parādnieku SIA „Baltkorts". Tiesneša 2016.gada 31.maija lēmuma interpretācija būtu neatbilstoša rīcība.

[2.4] 2016.gada 13.jūnija tiesas sēdē pieteicēja sniedza tiesai skaidrojumu, ka izpildu lietvedība nav apturēta, jo tiesneša

2016.gada 31.maija lēmums paredz apturēt izpildu lietu ar lietas dalībnieku, kāds nav pieteicējas izpildu lietā.

Nekādus norādījumus par tiesneša 2016.gada 31.maija lēmuma patieso dabu un saturu tiesa tiesas sēdē nesniedza, lai gan pastāvēja iespēja norādīt uz pieteicējas pienākumu apturēt viņas lietvedībā esošo izpildu lietu, kas būtu līdzvērtīgi nolēmuma izskaidrošanai.

[2.5] 2016.gada 14.jūnija lēmumā tiesa atzina, ka ir pieļauta kļūda, ierosinot civillietu uz AS „SEB banka" sūdzības pamata, jo AS „SEB banka" šādas tiesības normatīvie akti neparedz.

Komisija nepamatoti uzskata, ka pieteicējai bija formāli jāizpilda tiesneša 2016.gada 31.maija lēmums, lai gan pēc 2016.gada 13.jūnija tiesas sēdes tiesa saprata, ka AS „SEB banka" nav tiesīga prasīt izpildu lietas apturēšanu, līdz ar to tiesa vairs negaida lēmuma pildīšanu.

Tā kā tiesa savam 2016.gada 31.maija lēmumam vairs nepiekrita, 2016.gada 16.jūnija lēmumā par kļūdas labojumu 2016.gada 31.maija lēmumā tā centās norādīt, kas sākotnēji bija domāts.

Pieteicēja uzskata, ka primāri ir vērtējams 2016.gada 14.jūnija lēmums, kurā tiek atzīts, ka šādai lietai vispār nebija jābūt ierosinātai. Uz prettiesiski ierosinātas lietas pamata jebkādas veicamās darbības arī ir prettiesiskas. Būtu prettiesiski apturēt izpildu lietu uz 2016.gada 16.jūnija lēmuma pamata, kurš bija pārsūdzams, un līdz ar to tas nebija izpildāms nekavējoties.

Kopš 2016.gada 14.jūnija bija konstatējams, ka AS „SEB banka" lietu iniciējusi prettiesiski, tāpēc izpildu darbību apturēšana būtu nesamērīgs izpildu lietas dalībnieku aizskārums.

[2.6] Komisija neņēma vērā, ka tiesas lēmumi hronoloģiski bija pieņemti īsi pirms izsoles noslēguma datuma, tie nebija likumīgi, tāpēc nevarēja būt par pamatu izpildu darbību apturēšanai.

Apstāklis, ka pieteicēja 2016.gada 20.jūnijā atlika izpildu darbības izpildu lietā, liecina, ka pēc 2016.gada 20.jūnijā saņemtā AS „SEB banka" kārtējā pieprasījuma tika rasts pamats izpildu lietvedības apturēšanai, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 561.pantā noteikto.

AS „SEB banka" centās ietekmēt izpildu lietu, apgalvojot, ka izsolāmās inženierbūves ir tās īpašums, taču tas neapstiprinājās ar pierādījumiem.

[2.7] No Lēmuma izriet, ka pieteicējai bija jāignorē izpildu lietas dalībnieku intereses, taču komisija nav apsvērusi, kāda rīcība būtu sagaidāma no izpildu lietas dalībniekiem, ja pieteicēja būtu rīkojusies atbilstoši AS „SEB banka" spiedienam.

Lēmumā nav pamatots, vai tiktu ievērots taisnīguma princips pret izpildu lietas dalībniekiem, ja izsole būtu apturēta uz tiesneša 2016.gada 31.maija lēmuma pamata (lai arī lēmums pēc būtības to nenoteica).

2016.gada 14.jūnijā, izbeidzot tiesvedību lietā, tiesa apstiprināja jau sākotnēji redzamo, ka AS „SEB banka" pieprasījums apturēt izpildu darbības un sūdzība tiesai par pieteicējas darbībām tika iesniegta bez tiesiska pamata.

Pieteicēja ņēma vērā, ka AS „SEB banka" ir iespēja izmantot Civilprocesa likuma 617. vai 633.pantā noteiktās tiesības. Tādējādi netika pieļauta situācija, ka lietā iesaistīto personu intereses un tiesiskās iespējas nebūtu samērīgas.

Komisija ignorēja tiesas lēmumos sniegto vērtējumu par civillietas apstākļiem, tādējādi pati faktiski nav ņēmusi vērā tiesas norādīto.

[2.8] Pieteicēja nepārkāpa Civilprocesa likuma 564.panta otro daļu, jo no 2016.gada 13.jūnija tiesas sēdes izrietēja, ka šāda rīcība būtu netaisnīga un šaura tiesību normas tulkošana.

Normatīvie akti zvērinātam tiesu izpildītājam uzliek pienākumu tiesu nolēmumus pildīt ātri un kvalitatīvi, taču pārsūdzētajā Lēmumā ir analizēts tikai nosacījums „ātri", nesniedzot vērtējumu nosacījumam „kvalitatīvi".

Zvērinātam tiesu izpildītājam ir jāievēro valsts amatpersonas darbības noteikumi par labu pārvaldību. Tas nozīmē, ka zvērinātam tiesu izpildītājam ir jāievēro valsts atklātība, datu aizsardzība, taisnīgu procedūru īstenošana saprātīgā laikā un citi noteikumi, kuru pamatvērtība ir privātpersonas tiesību un tiesisko interešu ievērošana. No pieteicējas tika gaidīta tikai ātra (nevis kvalitatīva) nolēmuma izpilde. Pieteicējai nav tiesību izpildīt nolēmumu, kas nav viennozīmīgi saprotams un ir pretējs taisnīgi ievērotām izpildu lietas dalībnieku interesēm.

[2.9] Nepamatota ir komisijas atsauce uz līdzīgas disciplinārlietas izskatīšanu 2013.gada 6.septembra lēmumā Nr.1-4.4/9, jo pieteicējas gadījumā tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumā bija norādīts cits parādnieks, bet sūdzību bija iesniegusi persona, kurai nebija tādu tiesību.

Pieteicēja uzskata, ka ir godprātīgi rīkojusies izpildu lietā, veltot visas pūles un zināšanas, lai ievērotu likumā noteiktos zvērināta tiesu izpildītāja pienākumus, aizstāvot to personu intereses, kurām likumā ir noteiktas tiesības, nevis paļaujoties uz lietā nesaistītas personas pieprasījumiem.

Līdz ar to pieteicēja uzskata, ka viņas rīcībā nav konstatējama Ētikas kodeksa neievērošana.

[3] Rakstveida paskaidrojumā komisija pieteikumu neatzīst, bet uztur Lēmumā ietverto pamatojumu.

Papildus paskaidro turpmāko.

[3.1] Tiesvedības procesā vēlāk izteiktie augstākas instances tiesas norādījumi par pirmās instances tiesas pieļautajiem procesuālajiem pārkāpumiem civillietas izskatīšanā neattaisno pieteicējas vilcināšanos nepārsūdzama, likumīgā spēkā esoša un daļā par izpildu darbību atlikšanu nekavējoši izpildāma tiesas nolēmuma izpildē.

[3.2] Tiesneša lēmums par izpildu darbības atlikšanu ir vērtējams kā prasības nodrošinājuma līdzeklis sevišķās tiesāšanās kārtības (sūdzības par zvērināta tiesu izpildītāja rīcību izskatīšanas) ietvaros.

Izlemjot jautājumu par prasības nodrošināšanu – par izpildu darbības atlikšanu, pirmšķietamā formālā juridiskā pamatojuma un samērīguma starp pušu tiesiskajām interesēm izvērtēšana ir tiesas kompetencē.

[3.3] Zvērināta tiesu izpildītāja pienākums ir nodrošināt attiecīgā tiesas nolēmuma izpildi, konkrētajā gadījumā – izpildu darbību atlikšanu, nevis rīkoties ārpus savas kompetences robežām, proti, vērtēt izpildu darbību atlikšanas pamatotību.

Pieteicējai nebija jāvērtē tiesneša 2016.gada 31.maija lēmuma pamatotība, bet gan jānodrošina tā izpilde noteiktajā termiņā.

[3.4] Lēmumā pamatoti ir vērsta uzmanība uz citā disciplinārlietā izteiktajām atziņām, jo nav nozīmes tam, ka šajā lietā ir cits parādnieks.

[4] Atsauksmē uz komisijas sniegto rakstveida paskaidrojumu pieteicēja ir norādījusi šādus apsvērumus.

[4.1] AS „SEB banka" sūdzība nebija vērsta uz prasības nodrošināšanu. AS „SEB banka" nebija prasības tiesību, jo izpildu lietā AS „SEB banka" nebija ne piedzinēja, ne parādniece.

[4.2] Pamatojoties uz tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumu, izpildu darbības nebija jāatliek, jo nekavējoties ir izpildāms tikai tāds tiesas lēmums, kas ir pieņemts pēc piedzinēja vai parādnieka sūdzības. Civilprocesa likums nereglamentē zvērināta tiesu izpildītāja rīcību vai termiņu šādos gadījumos.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 564.panta otrajai daļai pieteicējai nebija pienākuma atlikt izpildu darbības, jo norma regulē zvērināta tiesu izpildītāja rīcību pēc personas iesnieguma, nevis pēc tiesas lēmuma. Savu lēmumu atteikt apturēt izpildu darbības izpildu lietā pieteicēja AS „SEB banka" paziņoja jau 2016.gada 27.maijā, bet izsole notika 2016.gada 20.jūnijā.

[4.3] Komisija nav ņēmusi vērā, ka starp tiesas lēmuma saņemšanu un tiesas sēdi bija arī nedēļas nogale.

[4.4] Būtisks ir tiesas nospriestais, nevis tas, vai lēmums ir pārsūdzams.

[4.5] Nav noteikts termiņš tiesas nolēmuma izskaidrošanai, tāpēc nav pamata uzskatīt, ka, lūdzot nolēmuma izskaidrošanu, pieteicēja ātrāk būtu guvusi skaidrību par pareizu rīcību. Tiesas sēde bija ātrākais veids, kā saprast tiesas pausto gribu.

[4.6] Tiesneša 2016.gada 31.maija lēmuma izpilde uzreiz pēc tā saņemšanas vai uzreiz pēc 2016.gada 13.jūnija tiesas sēdes būtu bijusi pretrunā ar zvērinātu tiesu izpildītāja pienākumu kvalitatīvi pildīt tiesas un citu institūciju nolēmumus, kā arī kvalitatīvi veikt citas savas amata darbības.

[4.7] Analoģiju var piemērot lietās ar identiskiem vai ļoti līdzīgiem apstākļiem. Komisijas 2013.gada 6.septembra lēmums citā disciplinārlietā būtiski atšķiras no pieteicējas disciplinārlietas. Augstākas instances tiesa ir atzinusi, ka tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumā pieļautā kļūda nav uzskatāma par pārrakstīšanās kļūdu. Savukārt otrā disciplinārlietā, uz kuru atsaucas komisija, sūdzību tiesā nebija iesniegusi persona, kurai nav tiesību to iesniegt.

[5] Administratīvā rajona tiesa ar 2018.gada 1.marta spriedumu pieteikumu noraidīja, pamatojoties uz turpmāk minētajiem motīviem.

[5.1] Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnesis, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 632.pantu, 2016.gada 31.maijā pieņēma AS „SEB banka" sūdzību par pieteicējas kā zvērinātas tiesu izpildītājas rīcību ar piedzinēju SIA „Axiom", parādnieku SIA „Būvinvest Rīga" un ieinteresēto personu SIA „Baltkorts" un nolēma apturēt lietvedību izpildu lietā līdz brīdim, kad tiesas nolēmums stāsies likumīgā spēkā, bet izpildu lietas identifikācijā pieļāva pārrakstīšanās kļūdu. Proti, lēmuma rezolutīvajā daļā norādīts, ka lietvedība apturama SIA „Baltkorts" lietā, nenorādot konkrētu izpildu lietas numuru.

Pieteicējas lietvedībā esošajā izpildu lietā Nr.00078/039/2016 parādnieks ir SIA „Būvinvest Rīga", piedzinējs SIA „Axiom", bet SIA „Baltkorts" – ieinteresētā persona.

Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumu pieteicēja saņēma 2016.gada 8.jūnijā.

2016.gada 16.jūnijā tiesnesis laboja pieļauto kļūdu, nosakot, ka pieteicējas izpildu darbības izpildu lietā Nr.00078/039/2016 atliekamas līdz brīdim, kad tiesas nolēmums stāsies likumīgā spēkā. Izpildu darbības izpildu lietā pieteicēja apturēja 2016.gada 20.jūnijā pēc nekustamo īpašumu izsoļu noslēgšanās.

Pieteicēja ir saukta pie disciplināratbildības par nekavējošu izpildu darbību izpildu lietā neapturēšanu, bezdarbību, neveicot nekādas darbības situācijas noskaidrošanā, kā arī amata pienākumu kvalitatīvu neveikšanu.

[5.2] Tiesa atsaucās uz Civilprocesa likuma 632.panta pirmo un trešo daļu un atzina, ka pieteicējas kompetencē neietilpa apšaubīt tiesas secinājumu, ka AS „SEB banka" sūdzība ir pakļauta izskatīšanai tiesā.

Tiesa uzskatīja, ka saprātīgam lasītājam tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumā pieļautā kļūda izpildu lietas identifikācijā nevarēja radīt šaubas par lēmuma patieso saturu. Visā lēmuma tekstā izpildu lietas dalībnieki ir identificēti pareizi, izņemot rezolutīvās daļas punktā par izpildu darbības atlikšanu. Pieteicējai kā kvalificētam juristam un tiesu sistēmai piederīgai valsts amatpersonai ir aplami izvirzīt argumentu par to, ka tiesas nolēmums viņai bija jāpilda burtiski, nepieļaujot jelkādu, pat saprātīgu tā interpretāciju.

Līdz ar to tiesa piekrita komisijas atzinumam, ka ir konstatējama pieteicējas bezdarbība, jo, tiesas nolēmumā atklājot pārrakstīšanās kļūdu un zinot, ka tiesas nolēmums ir izpildāms nekavējoties, pieteicējai bija jāveic aktīva rīcība, lai šo formālo pārpratumu novērstu un tiesas nolēmumu izpildītu atbilstoši tā jēgai, nevis burtam.

[5.3] Tiesu izpildītāju likuma 45.pants paredz zvērinātam tiesu izpildītājam pēc savas iniciatīvas veikt visus likumā noteiktos pasākumus un izmantot visus likumā paredzētos līdzekļus un metodes, lai ātri un kvalitatīvi pildītu tiesas un citu institūciju nolēmumus, kā arī veiktu citas sava amata darbības. Zvērināts tiesu izpildītājs, pildot amata darbības, piemēro Civilprocesa likumu un citus normatīvos aktus, kā arī ievēro Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes apstiprināto metodiku un tiesu prakses atziņas.

Atbilstoši tiesu prakses atziņām jēdzieni „ātri" un „kvalitatīvi" ir atklāti juridiskie jēdzieni, kuru saturs noteicams, tipizējot iespējamās faktisko gadījumu grupas. Sadalot iespējamos izpildes ātruma gadījumus grupās, skaidrs, ka visātrāk izpildes darbība tiek veikta tad, ja tā notiek nekavējoties. Taču šādi gadījumi nav tikpat kā iedomājami. Otra gadījumu grupa

ir izpildes darbību veikšana valsts amatpersonai parasti noteiktajos termiņos.

Pamats valsts amatpersonas darbības kritēriju izmantošanai ir Tiesu izpildītāju likuma 5.pantā noteiktais princips, ka zvērināti tiesu izpildītāji savā amata darbībā tiek pielīdzināti valsts amatpersonām.

Zvērinātam tiesu izpildītājam ir jāievēro valsts amatpersonas darbības noteikumi par labu pārvaldību (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta 5.punkts), tostarp jāievēro atklātība, datu aizsardzība, taisnīgu procedūru īstenošana saprātīgā laikā un citi noteikumi, kuru pamatvērtība ir privātpersonas tiesību un tiesisko interešu ievērošana.

Trešā gadījumu grupa būtu izpildes darbību veikšana tādos termiņos, kuri acīmredzami ir nesaprātīgi gari. Izpildes ātruma un kvalitātes prasība faktiski ir tā likumdevēja vērtība, ar kuru saistāms zvērināta tiesu izpildītāja institūts: izpildīt tiesas nolēmumu tā, kā to darītu atbildīga un kompetenta valsts amatpersona. Lai padarītu izpildi vēl efektīvāku nekā tad, ja to veiktu valsts amatpersona, zvērinātam tiesu izpildītājam ir piešķirta plaša neatkarība tiesu izpildes jautājumos. Tātad zvērināta tiesu izpildītāja darbības ātrumam un kvalitātei ir jābūt pakāpi augstākai nekā tad, ja tos pašus pienākumus veiktu valsts amatpersona. Jāievēro, ka zvērināts tiesu izpildītājs ir persona, kurai ir vismaz otrā līmeņa augstākā profesionālā izglītība tiesību zinātnē, kurai ir praktiska pieredze un kura kārto īpašu eksāmenu (*sk. sal. Augstākās tiesas 2010.gada 11.marta sprieduma lietā Nr.SKA-83/2010 10.punktu*).

Izvērtējot lietā konstatētos apstākļus un pieteicējas rīcību, kā arī argumentus, ko pieteicēja izvirzījusi savas rīcības attaisnošanai, tiesa uzskatīja, ka kvalificētam, pieredzējušam un lietas iznākumā neieinteresētam zvērinātam tiesu izpildītājam nevarēja pastāvēt grūtības, lai tiesas nolēmumu izpildītu pareizi. Izpildu darbību apturēšanu pēc 12 dienām nevar atzīt par izpildītu saprātīgā termiņā un atbilstoši Tiesu izpildītāju likuma 45.pantā noteiktajiem kritērijiem.

Saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 47.pantu zvērinātam tiesu izpildītājam nav tiesību nepamatoti atteikties pildīt likumā noteiktos pienākumus. Turklāt pret saviem amata pienākumiem zvērinātam tiesu izpildītājam ir jāattiecas ar vislielāko rūpību.

[5.4] Tiesa atzina, ka formāli pieteicējas arguments, ka Civilprocesa likuma 564.panta otrajā daļā noteiktais 3 dienu termiņš nav attiecināms uz tiesas nolēmuma izpildi, ir pareizs, taču lietā konstatētajos apstākļos šāda argumenta izvirzīšana savas rīcības attaisnošanai nesasniedz mērķi.

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2016.gada 31.maija lēmums pieņemts, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 632.pantu, tiesai izmantojot savu tiesību pieņemt lēmumu par izpildu darbības atlikšanu.

Šādu lēmumu izpildi likumdevējs ir noteicis kā izpildāmu nekavējoties pēc tā pieņemšanas. Nav šaubu, ka normā iestrādāto termiņu jēga ir panākt izpildu darbību savlaicīgu apturēšanu, lai tiesas apmierinātais lūgums sasniegtu savu mērķi un jebkādas darbības izpildu lietā netiktu turpinātas, tādējādi novēršot iespējamās nelabvēlīgās sekas, kas varētu rasties.

Tātad Civilprocesa likuma 632.pantā noteiktais izpildu darbības atlikšanas termiņš – nekavējoties – viennozīmīgi ir aplūkojams kā īsāks par Civilprocesa likuma 564.panta otrajā daļā noteikto termiņu, kas paredz zvērināta tiesu izpildītāja pienākumu pieņemt lēmumu par izpildu darbību atlikšanu, izpildu lietvedības apturēšanu līdz atliekamajai vai izpildāmajai darbībai, bet ne vēlāk kā 3 dienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas.

Komisija, vērtējot pieteicējas izdarītā pārkāpuma raksturu, tiesas nolēmuma izpildei noteikto termiņu ir tulkojusi pieteicējai labvēlīgākā gultnē – līdzvērtīgi Civilprocesa likuma 564.panta otrajā daļā noteiktajam 3 dienu termiņam.

[5.5] Pieteicēja norāda, ka komisija neņēma vērā, ka starp tiesas lēmuma saņemšanu 2016.gada 8.jūnijā un plānoto tiesas sēdi 2016.gada 13.jūnijā bija arī brīvdienas un tiesas sēdes datums sakrita ar tiesas uzliktā pienākuma izpildei noteikto termiņu.

Minētajiem pieteicējas argumentiem tiesa nepiekrita.

Likumdevējs, izsakot dienās procesuālo darbību izpildei paredzētos termiņus, jau *a priori* ir paredzējis brīvdienu esību. Ierasti brīvdienas aptver nedēļas nogali ar divām brīvdienām. Līdz ar to procesuālais termiņš, kas noteikts 3 dienu garumā, ir izpildāms vienu dienu pirms vai vienu dienu pēc brīvdienām.

Izskatāmajā gadījumā nav konstatējams izņēmums no parastās kārtības, kad būtu pamats pārvērtēt spēju izpildīt noteikto procesuālo darbību likumā paredzētajā termiņā.

Pieteicēja nepamatoti uzskata, ka, nosakot termiņa tecējumu, bija jāņem vērā tikai darba dienas. Attiecīgi tiesneša 2016.gada 31.maija lēmums pieteicējai bija jāizpilda līdz 2016.gada 11.jūnijam, bet tiesas sēdes datums 2016.gada 13.jūnijā jau bija ārpus likumā noteiktā izpildes termiņa.

Tiesa secināja, ka pieteicējas aizbildināšanās ar civillietā drīzumā plānoto tiesas sēdi, kurā jautājums tiktu atrisināts, nav attaisnojama.

Tiesa noraidīja kā nepamatotu pieteicējas argumentu, ka tiesa savu lēmumu nebūtu izskaidrojusi agrāk par gaidāmo tiesas sēdi. Šāda pieteicējas pozīcija liecina par centieniem attaisnot savu bezdarbību ar to, ka arī citas personas nepieliks pūles situācijas tiesiskam noregulējumam. Pārmetumus tiesas gausumam pieteicējai būtu bijis pamats izteikt, ja viņa godprātīgi būtu izpildījusi savu pienākumu nekavējoties vērst tiesas uzmanību uz pieļauto kļūdu un būtu lūgusi skaidrot situāciju. Tā kā pieteicēja neizrādīja pienācīgu iniciatīvu un neizmantoja visus līdzekļus, lai panāktu kvalitatīvu tiesas nolēmuma izpildi, pieteicējas aizbildināšanās ir noraidāma.

Tiesa uzskatīja, ka pieteicējai kā amatpersonai bija jāveic aktīva rīcība, lai novērstu neskaidrības, kas radušās saistībā ar tiesas pieļauto kļūdu, nevis jāieņem nogaidoša pozīcija, paļaujoties, ka jautājums atrisināsies pats no sevis tiesas sēdē, uzklausot viņas viedokli.

No lietas materiāliem tiesa konstatēja, ka iesniegumi par pārrakstīšanās kļūdas labojumu tiesā saņemti nevis no pieteicējas, bet gan no citiem civillietas dalībniekiem.

Tiesa atzina par nepieļaujamu situāciju, kad rūpes par tiesiskās noteiktības pastāvēšanu uzņemas un cenšas nodrošināt privātpersonas, nevis amatpersona, kurai šāda kompetence noteikta ar likumu.

[5.6] Tiesa noraidīja kā nepamatotu pieteicējas argumentu par to, ka viņas rīcības, nepildot neizpildāmu tiesas nolēmumu, pareizību apstiprinājusi Rīgas apgabaltiesa 2016.gada 6.oktobra lēmumā, atceļot tiesneša 2016.gada 16.jūnija lēmumu par kļūdas labošanu 2016.gada 31.maija lēmumā.

Civilprocesa likuma 76.nodaļā iekļautās tiesību normas ir radītas ar mērķi nodrošināt piedzinēju, parādnieku un citu personu tiesību aizsardzību, izpildot tiesas spriedumu. Minētā nodaļa neregulē zvērinātu tiesu izpildītāju disciplināratbildības aspektus. Arī tiesa, izskatot sūdzības civilprocesuālā kārtā, nelemj par zvērinātu tiesu izpildītāju saukšanu pie disciplināratbildības, bet gan par pienākuma uzlikšanu zvērinātam tiesu izpildītājam veikt noteiktas amata darbības. Saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 57.panta pirmo daļu, ja persona iesniegusi sūdzību tiesā Civilprocesa likuma 632.panta kārtībā, jautājums par zvērināta tiesu izpildītāja saukšanu pie disciplināratbildības izskatāms pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies tiesas nolēmums par attiecīgās zvērināta tiesu izpildītāja darbības atzīšanu par prettiesisku. No minētās tiesību normas izriet, ka zvērinātu tiesu izpildītāju var saukt pie disciplināratbildības arī par tām zvērināta tiesu izpildītāja darbībām, kuru tiesiskums pārbaudīts tiesā civilprocesuālā kārtā.

Lai gan vēlāk noskaidrojās, ka AS „SEB banka" sūdzība par pieteicējas rīcību nav pieļaujama, bet tiesneša 2016.gada 16.jūnija lēmums par kļūdas labošanu 2016.gada 31.maija lēmumā tika atcelts procesuālo pārkāpumu dēļ, minētie apstākļi nevar būt par tiesisku pamatu, lai attaisnotu pieteicējas rīcību, savlaicīgi neizpildot tiesas nolēmumu un neveicot aktīvas darbības, lai noskaidrotu kļūdainā tiesas nolēmuma saturu.

Tiesa uzskatīja, ka komisijai nebija pamata atbrīvot pieteicēju no disciplināratbildības par tīši pieļautiem pārkāpumiem.

[5.7] Pieteicējas neattaisnotā bezdarbība, nogaidot nekustamo īpašumu izsoļu noslēgšanos 2016.gada 20.jūnijā un tikai pēc tam apturot izpildu lietvedību, turklāt tikai pēc Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes amatpersonas īpaša pieprasījuma, neliecina par pieteicējas godprātību, bet liecina par tīšu zvērinātu tiesu izpildītāju darbību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumu.

Tiesa atzina, ka izskatāmajā gadījumā nav konstatējams tiesisks pamats atteikties pildīt tiesas nolēmumu.

Tiesa secināja, ka pieteicēja ir pārkāpusi Ētikas kodeksa 9. un 10.punktu, kas paredz zvērinātam tiesu izpildītājam veltīt visas pūles un zināšanas savu amata pienākumu veikšanai; rīkoties tā, lai veicinātu sabiedrības uzticību zvērināta tiesu izpildītāja institūtam; atturēties no tādas rīcības, kas apkauno viņa rīcību, izsauc šaubas par viņa godīgumu un taisnīgumu.

[5.8] Tiesa atsaucās uz Tiesu izpildītāju likuma 53.panta pirmo daļu un 66.panta pirmo daļu un atzina, ka pieteicējas pieļautie Tiesu izpildītāju likuma 45.panta, Civilprocesa likuma 564.panta otrās daļas un Ētikas kodeksa 9. un 10.punkta pārkāpumi ir būtiski.

Pieļaujot vilcināšanos amata pienākumu izpildē, pieteicējas rīcības rezultātā ir radīts kaitējums valsts interesēm, jo valsts funkcijas netika izpildītas pienācīgā kārtā. Šāds kaitējums ir vērtējams kā būtisks, jo kaitē ne tikai zvērinātu tiesu izpildītāju institūtam un prestižam, bet arī rada cieņas un uzticības zudumu pieteicējai kā amatpersonai. Līdz ar to pastāv pamats pieteicējas saukšanai pie disciplināratbildības.

Lēmums par disciplinārsoda piemērošanu ir satura izvēles administratīvais akts. Tas nozīmē, ka komisijai bija jāizdara lietderības apsvērumi par to, kurš no soda veidiem ir vispiemērotākais, atbilstošākais un samērīgākais. Savukārt tiesai rīcības brīvības kontrolē ir jāpārbauda, vai iestāde nav pieļāvusi kļūdas rīcības brīvības izmantošanā – vai rīcības brīvība nav pārsniegta, vai tā ir izmantota un izmantota pareizi.

Tā kā pieteicējai saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 66.panta pirmās daļas 1.punktu ir piemērots pats vieglākais no iespējamiem disciplinārsodiem, tiesa nekonstatēja kļūdas komisijas rīcības brīvības izmantošanā.

Tiesa secināja, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots.

Pieteicējas pieļautais pārkāpums ir pierādīts arī bez analoģijas piemērošanas.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 1.marta spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, norādot tādus pašus argumentus kā pieteikumā, kā arī turpmāk minētos iebildumus par spriedumu.

[6.1] Pieteicēja nepiekrīt tam, ka būtu izdarījusi jelkādu pārkāpumu, tāpēc uzskata, ka disciplinārsods piemērots nepamatoti.

Lai nonāktu pie secinājuma, ka pieteicēja ir saucama pie disciplināratbildības, komisijai un Administratīvajai rajona tiesai bija jākonstatē pieteicējas darbību prettiesiskums un fakts, ka pieteicēja ir izdarījusi tīšu likuma pārkāpumu vai pieļāvusi rupju neuzmanību.

[6.2] Pirmās instances tiesa spriedumā sniegusi pieteicējas veikto darbību formālu novērtējumu.

Tiesa ir nepareizi konstatējusi lietas faktiskos apstākļus. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumā nav pieļauta pārrakstīšanās kļūda, bet ir pieļauta kļūda, kas skar lēmumu pēc būtības. Līdz ar to pieteicēja nebija tiesīga minēto lēmumu „saprātīgi interpretēt". Lēmums nesaturēja vispār nekādu nepieciešamo informāciju, tajā nebija arī motīvu daļas, lai pieteicēja to varētu izpildīt.

[6.3] Tiesa nav iedziļinājusies pieteicējas argumentos, nav tos analizējusi.

Tiesa nav ņēmusi vērā apstākli, ka izsole jau bija izsludināta, bet tiesas lēmums bija nekorekts, tas bija pieņemts uz tādas personas sūdzības pamata, kurai nebija tiesību iesniegt sūdzību. Līdz ar to pieteicējas rīcība jāvērtē no tiesisko seku un iesaistīto personu tiesību un tiesisko interešu aizskāruma viedokļa. Nav iespējams kvalitatīvi izpildīt nekvalitatīvu tiesas lēmumu.

Pieteicēja ar savu rīcību centās panākt taisnīgumu, kā arī aizsargāt lietā iesaistīto personu intereses. Nav samērīgi uzvelt atbildību pieteicējai par AS „SEB banka" un tiesas nekorekto rīcību.

[7] Rakstveida paskaidrojumos komisija apelācijas sūdzību neatzīst, uztur Lēmuma pamatojumu un piekrīt Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 1.marta spriedumam, kā arī paskaidro turpmāk minēto.

[7.1] Pieteicēja neizpildīja nekavējoties izpildāmu tiesas nolēmumu, aizbildinoties ar formālu neizpratni par to, kurā izpildu lietā jāaptur izpildu lietvedība, neskatoties uz to, ka lēmumā bija norādīts piedzinējs, parādnieks un ieinteresētā persona.

[7.2] Šajā lietā nav nozīmes apstāklim, ka augstākas instances tiesa vēlāk konstatēja pārkāpumus lietas izskatīšanā, jo tiesas 2016.gada 31.maija lēmums bija izpildāms nekavējoties. Pieteicēja nepildīja tiesas lēmumu gandrīz divas nedēļas. Turklāt laikā, kad pieteicēja apturēja izpildu lietvedību, lietas apstākļi nebija mainījušies.

[7.3] Disciplinārlieta pret pieteicēju ierosināta par pieteicējas darbībām, kas notikušas pirms Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 6.oktobra lēmuma.

[7.4] Pieteicējas kompetencē neietilpst tiesas nolēmumu pamatotības pārbaude. Pieteicējai ar likumu ir noteikts pienākums ātri un kvalitatīvi izpildīt tiesas nolēmumu.

Citu personu rīcība, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām, neatbrīvo pieteicēju no pienākuma izpildīt likumā noteiktos zvērināta tiesu izpildītāja pienākumus, kā arī neatbrīvo no atbildības par prettiesisku rīcību.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka šajā gadījumā nepastāv objektīva nepieciešamība, lai noteiktu lietas izskatīšanu mutvārdu procesā. Lietas apstākļu objektīvai noskaidrošanai nav nepieciešams rīkot tiesas sēdi, jo no lietā esošajiem dokumentiem ir iespējams gūt pilnīgu priekšstatu par izskatāmo jautājumu. Lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, procesa dalībnieki ir īstenojuši savas procesuālās tiesības sniegt paskaidrojumus par lietas apstākļiem un par piemērojamo tiesību normu interpretāciju, tādēļ šīs lietas izskatīšana mutvārdu procesā nav lietderīga.

Motīvu daļa

[9] Pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota, bet pieteikums ir noraidāms.

[10] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 1.marta spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu, apgabaltiesa pievienojas Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 1.marta sprieduma motivācijai, to vēlreiz neatkārtojot.

[11] Atbildot uz apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem, apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[12] Pieteicēja argumentē, ka komisijai un pirmās instances tiesai bija jākonstatē viņas darbību prettiesiskums un fakts, ka viņa ir pieļāvusi tīšu likuma pārkāpumu vai rupju neuzmanību.

Apgabaltiesa atzīst, ka pārsūdzētā Lēmuma pamatojumā ir ietverts izvērsts apstākļu izklāsts, kā arī ir detalizēti norādīti komisijas apsvērumi par konstatētajiem apstākļiem, sniedzot tiem korektu juridisko vērtējumu. No Lēmumā ietvertā pamatojuma (*s k . Lēmuma 9.lapu; lietas 18.lapa*) ir viennozīmīgi saprotams, ka pieteicēja ir saukta pie disciplināratbildības, pamatojoties uz Tiesu izpildītāju likuma 53.panta pirmo daļu, proti, par zvērinātu tiesu izpildītāju darbību regulējošu normatīvo aktu būtisku pārkāpumu, kas radījis kaitējumu valsts interesēm. Lai arī Lēmumā nav ietverta atsauce uz minēto normu, tas nepārprotami izriet no Lēmumā norādītajiem apsvērumiem.

Ņemot vērā minēto, Administratīvajai rajona tiesai nebija jāvērtē tas, vai izskatāmajā gadījumā pieteicēja ir pieļāvusi tīšu likuma pārkāpumu vai rupju neuzmanību, jo pieteicējai nav piemērota disciplināratbildība, pamatojoties uz Tiesu izpildītāju likuma 58.panta otro daļu.

Pirmās instances tiesa spriedumā ir pamatoti ir vērtējusi to, vai pieteicēja pieļāva zvērinātu tiesu izpildītāju darbību regulējošu normatīvo aktu būtisku pārkāpumu, kas radījis kaitējumu valsts interesēm.

[13] Lietā ir pieteicējas izpildu lietas Nr.00078/039/2016 materiālu kopijas (*atbilstoši lietas 1.sējuma 21.-22.lapā esošajam izpildu lietas dokumentu sarakstam*).

No izpildu lietā esošajiem materiāliem apgabaltiesa konstatē turpmāk norādītos šīs administratīvās lietas izskatīšanai būtiskus apstākļus.

[13.1] Lietā ir pieteicējas 2016.gada 15.marta paziņojums par piedziņas vēršanu uz nekustamo īpašumu, kurā ir norādīts uz aizliegumu SIA „Būvinvest Rīga" nekustamo īpašumu ar kadastra Nr./kadastra numurs /(ūdensapgādes urbumi) un nekustamo īpašumu ar kadastra Nr./kadastra numurs /(ārējie gāzesvadu tīkli), [..]: atsavināt vai ieķīlāt; [..] (*lietas 1.sējuma 37.lapa, izpildu lietā esošo dokumentu 16.lapa*).

[13.2] AS „SEB banka" iesniegumā pieteicējai, kas saņemts iecirknī 2016.gada 24.maijā, lūgts atcelt izsludinātās SIA „Būvinvest Rīga" piederošā nekustamā īpašuma (ārējā gāzesvadu posma), ar kadastra Nr./kadastra numurs /un nekustamā īpašuma (ūdensapgādes urbumu), ar kadastra Nr./kadastra numurs /izsoles. Piedzinējs ir SIA „Axiom". Turpat norādīts arī tas, ka citā tiesā ir lieta SIA „Būvinvest Rīga" prasījumā pret SIA „Baltkorts" (*lietas 1.sējuma 65.lapa, izpildu*

lietā esošo dokumentu 44.lapa).

[13.3] Pieteicējas 2016.gada 27.maija atbildē AS „SEB banka" cita starp ir norādīts, ka izpildu lietā netiek vērsta piedziņa uz SIA „Baltkorts" piederošajiem nekustamajiem īpašumiem un ka izpildu lietā nav saņemta informācija par to, ka uz SIA „Būvinvest Rīga" nekustamajiem īpašumiem ar kadastra Nr./kadastra numurs /un Nr.0100 625 0177 būtu reģistrēta hipotēka par labu AS „SEB banka" (*lietas 1.sējuma 71.-72.lapa, izpildu lietā esošo dokumentu 50.-51.lapa*).

[13.4] Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumā norādīts, ka AS „SEB banka" iesniedza sūdzību par pieteicējas rīcību ar piedzinēju SIA „Axiom", parādnieku SIA „Būvinvest Rīga" un ieinteresēto personu SIA „Baltkorts".

Sūdzībā ietverts lūgums apturēt pieteicējas izpildu darbības un apturēt mantas pārdošanu, uzliekot pienākumu atcelt izsludinātās izsoles nekustamajam īpašumam (ārējā gāzesvadu posmam) ar kadastra Nr./kadastra numurs /un nekustamā īpašuma (ūdensapgādes urbumiem) ar kadastra Nr./kadastra numurs /līdz sūdzības izskatīšanai (*lietas 1.sējuma 74.lapa, izpildu lietā esošo dokumentu 53.lapa*).

[13.5] Pieteicējas 2016.gada 20.jūnija lēmumā par izpildu darbību atlikšanu un mantas pārdošanas procesa apturēšanu norādīts, ka no 2016.gada 31.maija lēmuma teksta ir secināms, ka sūdzības iesniedzējs ir lūdzis apturēt zvērinātas tiesu izpildītājas izpildu darbības, t.i., apturēt nekustamā īpašuma (ārējo gāzesvadu posmu) ar kadastra Nr./kadastra numurs /un nekustamā īpašuma (ūdensapgādes urbumi) ar kadastra Nr./kadastra numurs /pārdošanu (*lietas 1.sējuma 94.lapa, izpildu lietā esošo dokumentu 73.lapa*). No minētā viennozīmīgi izriet secinājums, ka pieteicējai bija saprotams, kuras izpildu darbības un kurā izpildu lietā lūdza apturēt sūdzības iesniedzējs.

[14] Apgabaltiesa atzīst, ka no lietā esošajiem pierādījumiem (sk. arī šā sprieduma13.punktu) nepārprotami izriet, ka 2016.gada 8.jūnijā, kad pieteicēja saņēma Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumu, pieteicējai bija visa nepieciešamā informācija, lai viņa spētu saprast, kurā izpildu lietā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumu ir noteikts atlikt pieteicējas izpildu darbības.

Neraugoties uz minēto, pieteicēja pretēji normatīvo aktu prasībām nolēma nepildīt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2016.gada 31.maija lēmumu līdz brīdim, kad izsludinātās izsoles būs noslēgušās.

[15] Tiesu izpildītāju likuma 2.pants noteic, ka zvērināti tiesu izpildītāji veic tiesu un citu institūciju nolēmumu izpildi, kā arī citas likumā noteiktās darbības.

Atbilstoši Tiesu izpildītāju likuma 45.panta pirmajai daļai zvērināts tiesu izpildītājs pēc savas iniciatīvas veic visus likumā noteiktos pasākumus un izmanto visus likumā paredzētos līdzekļus un metodes, lai ātri un kvalitatīvi pildītu tiesas un citu institūciju nolēmumus, kā arī veiktu citas sava amata darbības.

No minētā secināms, ka zvērināti tiesu izpildītāji veic tiesu un citu institūciju nolēmumu izpildi.

Zvērināti tiesu izpildītāji neveic tiesu un citu institūciju nolēmumu tiesiskuma un pamatotības izvērtējumu, lai izšķirtos par to, kuru no tiem izpildīt, bet kuru neizpildīt.

[16] Pieteicēja argumentē, ka 2016.gada 31.maija tiesas lēmums nesatur nepieciešamo informāciju, lai pieteicēja varētu veikt minētā lēmuma saprātīgu interpretāciju.

No lietā esošajiem pierādījumiem apgabaltiesa jau konstatēja, ka uz 2016.gada 8.jūniju, kad pieteicēja saņēma 2016.gada 31.maija lēmumu, pieteicējas rīcībā bija pietiekami daudz informācijas, lai spētu saprast, kurā izpildu lietā nekavējoties jāaptur izpildu darbības.

2016.gada 20.jūnijā, pieņemot lēmumu par izpildu darbību atlikšanu, pieteicēja arī pati ir norādījusi, ka no 2016.gada 31.maija lēmuma teksta ir secināms, ka sūdzības iesniedzējs ir lūdzis apturēt zvērinātas tiesu izpildītājas izpildu darbības, t.i., apturēt nekustamā īpašuma (ārējo gāzesvadu posmu) ar kadastra Nr./kadastra numurs /un nekustamā īpašuma (ūdensapgādes urbumi) ar kadastra Nr./kadastra numurs /pārdošanu (*lietas 1.sējuma 94.lapa*).

Tādējādi pati pieteicēja savā lēmumā ir atzinusi, ka no 2016.gada 31.maija lēmuma ir saprotams, kurā izpildu lietā nekavējoties jāaptur izpildu darbības.

Neraugoties uz minēto, pieteicēja tiesas lēmumu izpildīja tikai 2016.gada 20.jūnijā (pēc 12 dienām), nevis nekavējoties.

[17] Pieteicēja norāda, ka pirmās instances tiesa nav vērtējusi viņas argumentu, ka viņas rīcība pēc būtības bija korekta un taisnīga.

Minētajam pieteicējas argumentam apgabaltiesa nevar piekrist, jo tas apstāklis, ka 2016.gada 31.maija lēmums bija nepareizs, nekādā veidā neattaisno pieteicējas prettiesisku rīcību un neatbrīvo pieteicēju no disciplināratbildības.

Kā jau iepriekš tika norādīts, Tiesu izpildītāju likumā ir noteikts obligāts zvērināta tiesu izpildītāja pienākums – izpildīt tiesas nolēmumus. Normatīvie akti neparedz zvērināta tiesu izpildītāja kompetenci izvērtēt tiesas nolēmuma pamatotību un tiesiskumu. Līdz ar to pieteicēja izskatāmajā gadījumā ir pārkāpusi likumā noteikto zvērināta tiesu izpildītāja kompetenci, kā tas ir pamatoti konstatēts arī pārsūdzētajā Lēmumā.

Ir pamatots komisijas arguments, ka 2016.gada 20.jūnijā, kad pieteicēja beidzot izlēma pildīt tiesas lēmumu, lietas apstākļi nebija mainījušies.

Līdz ar to apgabaltiesa secina, ka pieteicēja ir nonākusi pretrunās, no vienas puses, uzsverot, ka viņas rīcība, nepildot 2016.gada 31.maija lēmumu līdz 2016.gada 20.jūnijam, bija taisnīga un pareiza, taču, no otras puses, 2016.gada 20.jūnijā izpildu darbības tomēr atliekot, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 561.panta otro daļu, kas paredz, ka zvērināts tiesu

izpildītājs var apturēt izpildu lietvedību, ja iesniegta sūdzība par zvērināta tiesu izpildītāja darbībām.

Šāda pieteicējas rīcība ir pretrunīga, jo 2016.gada 8.jūnijā pieteicēja neapturēja izpildu darbības, neraugoties uz to, ka sūdzība par zvērināta tiesu izpildītāja darbībām bija izskatīta tiesā un tiesa bija pieņēmusi lēmumu par izpildu darbību nekavējošu atlikšanu. 2016.gada 20.jūnijā pieteicēja tādos pašos apstākļos, t.i., bija saņemta sūdzība par zvērināta tiesu izpildītāja darbībām, nolēma atlikt izpildu darbības.

Līdz ar to ir pamatots Administratīvās rajona tiesas secinājums, ka pieteicējas izvirzītie argumenti ir vērtējami kā aizbildināšanās.

[18] Atbilstoši tiesu praksē nostiprinātajām atziņām zvērinātam tiesu izpildītājam kā tiesu sistēmai piederīgai personai ar amatpersonas statusu, ir izvirzīts augsts uzvedības standarts amata pienākumu izpildē. Tas nenozīmē tikai neiesaistīšanos procesā personisku vai materiālu interešu vadītam, bet plašāk – zvērinātam tiesu izpildītājam ir jābūt neatkarīgam, pakļautam tikai likumam, neitrālam un objektīvam savā darbībā. Tas vispirms nozīmē nesaistīšanos ar kādu no procesā iesaistītām pusēm – parādnieku vai piedzinēju (*sk. sal. Augstākās tiesas 2018.gada 23.aprīļa rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-707/2018 8.punktu*).

Apgabaltiesa uzskata, ka lietā konstatētajos apstākļos pieteicējas kā zvērinātas tiesu izpildītājas rīcību nav pamata atzīt par neitrālu un objektīvu, jo pieteicēja izvēlējās nepildīt nekavējoši izpildāmu tiesas lēmumu līdz brīdim, kad būs noslēgušās izsoles. Minētā pieteicējas rīcība bija tieši pretēja tiesas 2016.gada 31.maija nolēmuma saturam un mērķim.

Pieteicējas izvirzītais arguments, ka viņai nebija saprotams, par kuru izpildu lietu ir runa, neiztur kritiku, tas neapstiprinās ar lietā esošajiem pierādījumiem, kā arī nonāk pretrunā ar pašas pieteicējas 2016.gada 20.jūnija lēmumā norādīto.

Ja pieņemtu par patiesu pieteicējas argumentu, ka viņa nesaprata, par kuru izpildu lietu 2016.gada 31.maija lēmumā ir runa, tad nav saprotams, kādēļ pieteicēja necentās nekavējoties to noskaidrot.

No lietā esošajiem pieteicējas sniegtajiem paskaidrojumiem izriet arī tas, ka uz tiesas 2016.gada 31.maija lēmuma saņemšanas brīdi izsoles jau bija izsludinātas, tāpēc viņa nemaz negatavojās izpildīt tiesas lēmumu nekavējoties. Minētā pieteicējas prettiesiskā rīcība turpinājās, lai nodrošinātu to, ka izsoles tomēr notiek, neraugoties uz tiesas pieņemto lēmumu. Savukārt pēc nekustamo īpašumu izsoļu noslēgšanās, pieteicēja tomēr izlēma pildīt tiesas 2016.gada 31.maija lēmumu, lai gan lietas apstākļi nebija mainījušies.

Izvērtējot minēto, secināms, ka minētā pieteicējas rīcība nodara kaitējumu valsts interesēm, kā arī zvērinātu tiesu izpildītāju prestižam, jo šādu zvērināta tiesu izpildītāja rīcību nav pamata atzīt par neitrālu un objektīvu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Noraidīt /pers. A/pieteikumu par Zvērinātu tiesu izpildītāju disciplinārlietu komisijas 2016.gada 30.decembra lēmuma Nr.1-4.4/20 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente R.Paegle

Tiesnese I.Kaļiņina

Tiesnese M.Osmane